

Owen Rye

TEXT: CATERINA ROMA · FOTOS: CEDIDES PER L'AUTOR

Owen Rye és d'aquells ceramistes que llarga i rica trajectòria dels quals el converteixen en un referent. I si a més, la seva dedicació han estat únicament les cuites de llenya, es torna un mite pel reduït món dels fanàtics dels forns de llenya.

Perquè, a més d'una obra artística prolífica i variada, ha treballat en molts aspectes del món de la ceràmica cuita amb llenya, com l'arqueologia, l'ensenyament a estudiants de postgrau, al comissariat d'exposicions, a fer conferències, i a escriure articles i llibres, entre els quals caldria destacar aquí "The Art of Wood-Fire".

Escriu sobre cocció amb llenya amb la naturalitat de qui ho accepta com un camí que no acaba, ni acabarà mai; el seu to personal i proper deixa entreveure una

persona que explora a través de la ceràmica un camí de vida.

Ha estat per a mi, des de que vaig començar a coure amb llenya, una autèntica sort haver descobert tota la informació i articles que comparteix al seu lloc web, on explica molts d'aquells petits detalls que poden semblar irrellevants a ulls profans, però són una verdadera joia per a aquells que ens hi dediquem: una dissertació sobre les diverses maneres d'entendre i preparar els coixinets que separen les peces, per exemple. Recursos inexistents en la majoria de llibres sobre la matèria, i que els aborda a més a més amb una naturalitat i un sentit de l'humor propi només dels autèntics mestres. També tracta reflexions que sorgeixen sovint durant les llargues nits davant del forn: fins a quin punt s'ha de reverenciar la

ceràmica japonesa, origen d'aquests forns i moltes de les seves tècniques? Quina és la relació entre Japó i la cocció amb llenya contemporània? Podríem arribar a considerar-ho només un punt de partida tècnic per a l'obra personal?

En el seu cas, és evident que ho ha aconseguit. En primer lloc, perquè durant els anys ha consolidat un estil propi molt reconeixible, i segon perquè s'emmarca en un context com l'australià, amb una notable comunitat de ceramistes que couen amb llenya i es miren els uns als altres, aprenent junts i creant un estil que els identifica. A més de que les seves influències li han arribat fruit del seu interès per l'arqueologia o la ceràmica islàmica, més que no pas per una mimesi de l'estètica japonesa, com es dona en altres casos.

El seu estudi està emplaçat en una antiga escola, i allà va construir un anagrama de grans dimensions que va fer funcionar fins fa ben poc. Ara té setanta vuit anys, i fa poc es va construir un forn més petit, que pogués coure ell sol.

Quan se li pregunta per què s'ha dedicat exclusivament a la cocció amb llenya, explica que és l'única forma que concep. Va créixer a les remotes muntanyes dels Alps australians, a la regió de Nova Gales del Sud. Parlem dels anys 40, en una zona remota i aïllada. La casa era bàsica, sense llum ni aigua corrent, els hiverns eren molt freds i tot s'escalfava amb llenya. Una infantesa dura, en la que qualsevol activitat, tant a l'hivern com a l'estiu, passava per cremar llenya. Recollir la llenya era una activitat fonamental per la supervivència i el benestar, i quan va ser prou gran, fer-ho amb el seu pare es va convertir en un moment especial. Així, tenia un coneixement profund d'aquesta forma d'energia, que més endavant va esdevenir la seva eina de treball. Això combinat amb els seus estudis de química, va fer que coure amb llenya no fos un camí d'assaig i error, sinó un camí d'estudi.

Perquè a diferència de qualsevol altra tècnica ceràmica, aquí tot està al servei de la cuita. Owen Rye parla de la inspiració, de la intenció, però no com a fil conductor de la feina, sinó d'aspectes totalment limitats a la tècnica. Per tant, la clau per entendre el procés, segons explica, és la forma d'integrar els elements: la selecció dels materials que oferirà una determinada textura i color, la influència de l'argila

en la forma i la resistència, la interrelació entre la tècnica i el tipus d'argila, i la manera en que tot això es relaciona amb la corba de cocció, la temperatura i l'atmosfera. Les tries particulars que cadascú fa en tots aquests aspectes del procés són les que contribueixen a la creació d'un estil individual.

Tanmateix, i el que fa de la seva obra quelcom especial, a banda de la qualitat inequívoca de les formes i els esmalts, és allò que transmeten d'una forma impalpable i commovedora. És aquesta visió de les peces que, en paraules seves, no valen tant pel que són en tant que obra acabada, sinó pel camí que obren, per allò que insinuen que serà la peça següent, una guia del que està per venir.

"Les meves peces de cocció amb llenya no estan dissenyades, sinó imaginades com a possibilitat; amb la certesa de que finalment la realitat serà diferent. Potser millor, potser pitjor, però sempre diferent. La peça cuita amb llenya, amb les seves deformacions i defectes, ens recorda una actitud diferent, un apropament en el que la lògica s'equilibra amb desviacions del pla, per tot allò que s'esdevé pel camí, per una resposta sensorial més que no pas intel·lectual. Un cop a casa, la peça cuita amb llenya ofereix un equilibri que ens recorda la fragilitat humana i el nostre ésser sensorial."

Tot plegat no es tracta sinó de transmetre l'essència mateixa del que representa coure amb llenya, i que està estretament vinculat amb una dimensió transcendent de l'esperit humà. ●

